

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Készíteteket nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:
Egy év 10 korona, félre 5 kor.
nyelvére 2,50 korona.
— Egy szám 10 fill. —

Kirándulási díj:
Hivatalos kirándulásoknál minden személy
3 fill. Petik botjánál nagyobb, nagy
harbentel, vagy nagyobb ellátás
díjcsékek költségét azonban egy négyzet
centim. után 5 fill. — Alkalmi hírek
seknél árkedvevény.

Az újév küszöbén.

— dec. 31.

(T.) Minden esztendő első napján száz és száz millió ember ajkáról hangzik el a világszerte példátlanul elterjedt közhely: boldog új esztendőt. Ezen a napon ez az első szava mindenkinek egymáshoz; gyermeknek a szülőhöz, hitvestársnak a hitvestárshoz ép úgy, mint közömbös, futólagos ismerősnek az ismerőshöz. Sőt vadidegenek is ráköszöntik egymásra az újévet; és odadobják egymásnak ezt az alkalmi jókívánságot olyanok is, akik egyébként mindent kívánnak egymásnak, csak jót nem.

Bizonyos, hogy az újévi köszöntés abszolút módra uralkodó divatjának mindég meg volt a maga mélyebb értelme; — csak talán elveszett, elrejtőzött a komolyabb érték a tömegüdvözlésnek e világsablonjában.

Az idén azonban ismét valami nagyobb nyomatékot érzünk a mindenfelől felhangzó újévi jókívánatokban. Valahogy ismét érezni véljük a jókívánság *lelkét*; a jókívánságét, melyet rendszerint minden nagyobb megilletődés nélkül vettünk tudomásul s adtunk megint tovább, jó barátainknak és futólagos ismerőseinknek egyaránt. Mintha a kéményseprő, meg a postás piros újévi füzetéről felénk mosolygó, jól ismert „B. u. é. k.” is valahogy mást, valahogy többet, szebbet akarna most mondani nekünk. Ez idén, 1912. Szilveszter napján; végén egy keserves, egy küzdelmes, egy idegizgató eseményekkel zsufolt esztendőnek s hajnalán a rejtelmes, misztikus 1913-nak, amely felé soha nem érzett reszkető kíváncsisággal és gyötrődő aggodalommal fordul minden kulturlelék.

Majdnem bizonyos, hogy néhány évtized múlva a világtörténelem nevezetes dátumai között tanítják majd az 1912. évszámot az iskolák. Pedig a történelmi dátumok dicsőségesek és magasztosak talán egy távoli kor perspektívájából, de ritkán jelentenek valami sok jót azokra, akik abban a dátumban maguk benne élnek. A nagy átalakulások nagy rázkódásokkal járnak és ezek ismét tömegtelen existencia pusztulásával, legalább is megrendülésével.

Az 1912. évnél ma még beláthatatlan fontosságú eseményei, a Balkán-háború s az ennek nyomán járó, rettenetesen szétágazó és fenyegető külpolitikai bonyodalmak világszerte rendkívül nyomott gazdasági viszonyokat idéztek elő, nálunk pedig, amugyis ezer bajjal, inséggel, nyomorúsággal küzködő hazánkban, egyenesen válságos állapotokat teremtettek.

Ezekben a válságos időkben, amikor mindannyiunknak, mint a régi római költő lovasának, árnyékként üldögél sarkunkban a sötét gond, százszorosan felfokozódik a jelentősége máskor csak ösztönszerű kíváncsiságunknak: mit hoz, milyen lesz az új esztendő?

Hogy jelentőségteljes, hogy nagy eseményekben gazdag esztendő lesz ez is, a felől nem lehet kétség. Sőt talán még döntőbb jelentőségű is lesz, mint 1912., mert hiszen ebben az évben fognak teljesen megérni és kifejlődni azok a hatalmas problémák, amelyek a ma továtúnó év csak felszínre vetett, de meg nem oldott.

Érezzük a történelmi idők szelét, a nagy események hangulata a levegőben van; csak a „miként” kérdése az, aminek bizonytalansága lázas izgalommal tölti be a lelkeket.

Természetes, hogy szívünknek minden sóvárgása a bonyodalmak végleges, békés megoldása, s ez uton a nyomasztó gazdasági konjunkturák megenyhülése felé hajlik. E pillanatban komoly a remény, hogy az a forró békevágy, mely Európa népeinek lelkét eltölti, nem is lesz meddő; s bármily hatalmas érdekösszeütközések magvait hintette el az 1912. év, békésen egyenlíti ki az ellentéteket az 1913. esztendő. A karácsonyi nagy ünnep hozta meg legszebb ajándékul a népek millióinak ezt a békés fordulatot; s nincs okunk a pesszimizmusra, nincs okunk azt hinni, hogy az újév ridegen visszaveszi tőlünk azt az egyetlen ajándékot, azt az egyetlen örömet is, amit az örvedetes momentumokban oly nagyon szegény 1912. év adott nekünk.

A magyar nemzet belügyeiben

is nagy eseményeket kell várunk a ránk következő esztendőről. A helyzet ezidőszert szakasztott olyan e téren is, mint a külpolitikában. A mostani év az ellentétek valóságos tűzhányó hegyeinek krátereit nyitotta meg s most az 1913. évtől várjuk e roppant ellentétek kiegyenlítését. Ez a közös vonása a mai külső és belső politikánknak. Az utóbbiban azonban ezen a diplomáciai tevékenységen, a parlamenti béke megteremtésén kívül, — vagy helyesebben: ezzel párhuzamosan, — még egy másik óriási fontosságú feladat is megoldásra vár; és ez már alkotó, teremtő munka: a választói jog reformja.

Kétségtelen, hogy ebben az évben a választói jog reformja lesz a belpolitika uralkodó plánetája s az is bizonyos, hogy e reform megoldásának mikéntje nagy fontosságú a nemzeti fejlődés szempontjából. A törvényjavaslat, melyet Lukács László miniszterelnök a parlament elé terjesztett, e tekintetben is sok jóval keveset, mert amellett, hogy kellő méltánylásban részesíti az ország ügyeibe való beleszólásra tényleg megérett elemeket, másrészt a radikalizmusban böles mérsékletet tanúsít s a nemzeti szempontokat sem hagyja figyelmen kívül. A részletekre nézve azonban fontos még a javaslatnak a bizottsági és parlamenti tárgyalásokban való megvitatása is; s itt tűnik ki, hogy mennyire párhuzamos e fontos kérdés a parlamenti béke helyreállításával, mert hiszen egy ilyen nagyjelentőségű s az állam minden egyes polgárát mélyen érintő reform megalkotása valóban az összes politikai pártok intenzív együttműködését tételezi fel. Az ellenzéki pártoknak pedig egyenesen létérdekük, hogy ebben a munkában részt vegyenek, mert ha még ez alól is kivonják magukat, akkor valóban még a legfanatikusabb, hogy úgy mondjuk, *született* ellenzéki választó előtt is fel kell merüljön a kérdés: egyáltalában mi szükség van ezekre a pártokra?

De nem akarunk ennek a cikknek keretében messze menni az egyes kérdések taglalásában. Hiszen csak az volt a célunk, hogy rámutassunk: micsoda hatalmas kérdőjeleket állít a mostani újév minden téren elé. Egyesek és nemzetek egyaránt döntő események elkövetkezését várják a

közel jövőben. A kultura mai fokán rettenetesen szövevényes, bonyodalmas összefüggés van minden kis egyed sorsa és a tőle egészen távol álló, de mégis valahogyan kiható világesemények között. Mindazok a nagy kérdések, amelyeket az előzőekben úgy a külső, mint a belső politika terepüeiről felemlítettünk, valamennyiünknek legapróbb kis ügyeit is komplikálják. Jobbra vagy balra eldőlésük mindannyiunk sorsára elhatározó lehet.

Ezekben az elhatározó pillanatokban, az izgalmas feszültség közepette beköszöntő 1913. év küszöbén különös bensőséggel, őszinte megilletődéssel, az üdvözlés igaz átérzésével kívánjunk egymásnak mindannyian *boldog új esztendőt!*

Könyvemről és kritikáimról.

A Zemplén számára írta:
dr. Csirbusz Géza,
budapesti tud. egyetemi tanár.

I.

A magyar irodalomnak egy igen tiszteletreméltó tudós művelője, fáradhatatlan munkása, volt pozsonyi akadémiai tanár és a tudós társaság tagja adta nekem azt a tanácsot, hogy ne forszozzam irodalmi publikációim ismertetését. — „Régi tapasztalásból mondhatom, hogy ez haszontalan fáradozás, mely célhoz nem vezet, aki meg akarja venni a könyvet, ugys megveszi, mert bizonyára érdeklődik iránta, akinek meg nyakára küldik, az röviden végez vele, személyi okok alapján. Ha barátja, feldicséri, ha ellenfele, leszólja a könyvet, leszólja pedig oly borzasztó formában, mely fel nem ér a könyv ajándékozásának szándékával.”

Igaza volt.

Könyvemnek lesajnálása oly meglepő alakban történt még magukat illetékeseknek tartó tollforgatók részéről is, hogy a magyar közértelemesség alacsony nivóját emlegetni valami előkelő idegen, például Duboc, ki épp most tette közzé magyarországi és budapesti megfigyeléseit a magyar kulturáról, ha tudniillik zártkörű felfogásokat mértékadókul lehetne venni. Könyvem gondolatokat hozott, cserébe szavakat és technikai hibákat adtak viszonzásul. Esmék összeméréséről, rendszerek tudományos értékeléséről szó sem esett. Nem is eshetett, mert a felszólalók egyike sem illetékes, sem itélettel mondani geográfiáról, melynek cégére alatt 25 éve geológiát és hegyrajzolatot tanítottak az egyetemen, sem tudományos készültségemet értékelni, ki állásomnál fogva a felszólalók készültségét

Értesítés.

amiért is az ott felhalmozott áruaktár

teljesen ki lesz árusítva.

Tisztelettel értesitem Sátoraljaújhely és Zemplénnérmegye n. é. közönségét, hogy a **Schön Sándor** ur vezetése alatt álló Sátoraljaújhelyi fióküzletemet 1913. évi január hó 15-én **beszüntetem**

Rosenberg Sándor női divat, fehérnemű- és szőnyegáruháza **MISKOLCZ.**

vagyok hivatva megbírálni és osztályozni.

Könyvem irásának fő témája: a föld és ember kölcsönös egymásra hatása. Az a tétel, mely Strábótól, sőt talán Polybiostól kezdve 205 Kr. e. Ratzel Frigyesig (Dr. Konrad Kretschmer, Geschichte der Geografie, 1912., 17.) a gondolatnak történelmi fejlődését vázoltam fejezetenként a geográfia különböző ágaiban s az alapfelfogást rostáltam, melylyel ezt a hatást magyarázzák. Az egyik iskola mindent a Földnek tulajdonít, a másik például Hellwald, Chamberlaine, mind a rassznak, az embernek. Analizálnom kellett tehát a fajta, a klíma, geográfiai tényező fogalmait s így okvetlenül Herder, Heger, Kant, Montesquieu nézeteivel kellett foglalkoznom. Egy csomó államtudóst, bölelőt kellett előrántanom, amit a geográfiai avatatlanság különködésnek, öregek reminiscenciának nevezett. Ballagi Aladár dr. és más neves tudósok álláspontján állók e tekintetben, hogy ami böleselelileg nem kezelhető, az nem tudomány. Akik a geográfiát mesterséggé lealázták, — azok képtelenek a geográfiai eszmék filozófiai összekötésére és ezek alapján magasabb szintetikus ítéletek termelésére — következésképp gyerekesen lesznek mindent, amit meg nem értenek.

Ratzel antropogeográfiája (Ratzel, Anthropogeographie, I. Theil, 3. kiadás teljesen más, mint az első) agyon van bélelve filozófiával, különösen az első kötet s aki nem ismeri Ratzel viszonyát Bastianhoz, nem tudja azt, hogy a Völkergedanke mögött egész irodalom keletkezett, hogy az emberiség pszichológiai és fiziológiai egysége szorosan összefügg Ratzel továbbítási és Bestian invencióis elméletével — annak én hibába beszélék etnológiai geográfáról. Viszont, ki filozófiai és történelmi naturalista tájékozatlanságában nem bírja észével felérni, hogy a haladás kérdésén fordul meg az ember intellektuális mérlegelése, mert ha az ember csak fiziológiai fejlemény, nem haladhat, de ha egyúttal pszichikai erő, akkor végtelen az ő haladás a szellem birodalmában — mondom, akinek elméjét a gondolatok át nem járták, az európai gondolkodók nagy felfogásait összevetni nem tudja, az ne nyuljon geográfiamhoz, legalább nem a könyv fontosabb fejezeteinek a politikai, kulturális, gazdasági és etnológiai geográfia fejezeteinek olvasásához, mert itéletnapig sem igazodik el bennök. (Nota bene, odáig nem merészkednek drága bírálóm. Rendesen a fiz. és csillagászati fejezeteken tapodnak.)

A geográfiai gyöngelműség regényolvasó asszonyok módjára kezdetre volna a végén — a mondottak összefoglalásán, azután követnie kellett volna, mire az előszóban figyelmeztettem az olvasót, a tárgymutató kalauzolását, így laikus létére is valamelyest konyithatott volna e nehéz problémák megértéséhez. Akinek szemlémi inventáriuma csak fizikával, geológiával, szóval természettudománnyal van kibélelve, — az kelleltenül fogja eltaszítani a könyvet, amint a kis leány is elalszik Eötvös Karthauzija, de hajnalig fenn van Mikszáth humoros regényei mellett.

Szóval nem elrontott gyomru embereknek való az én geográfiam. Nagy előkészütség kell megértéséhez, azért szándékosan használok benne az ismétlést, az ironiát, tréfát, adomát vegyest komoly igazságokkal. A publikum — én annak és hallgatónak irtam e könyvet — a cukrozott adagolást szereti. Azért tettem közzé a Pesti Napló kirohanása után a B. N.-ban, 1. hogy csak velem egyenlő tudású és készülségű támadóval vitatkozom, 2. bizonyító okokra felelek.

(A P. N. volt különben szívei leköszölni feleletemet Lóczy dr. elnök-

kiszólásaira, melyeket külön elküldtek boldog, boldogtalannak. Bizonyára reputációm gyarapítására. Áskálódásuk azonban nem sikerült, mert folyton növekedő számú hallgatóság előtt tartom prelekiómat. Az ifjúság életöszönével mindig megérzi, mire van szüksége a jövőben?)

A P. N. után következett a többi diffamáló, minden tudást és tárgylagosságot mellőző kritika.

Az ember e szellemi megnyilatkozások olvasása után jó igazán tudatára annak, mennyire alászállott 25 év óta nálunk a geográfiai tudás és mennyire elhatalmasodott a természettudományi dilettantizmussal s gyarló tudással járó skrupularitás nélkül való mindent lehurrogató merészség, mondhatni tudákos effronteria.

Bírálóm a nyomós technikai hibákon kívül egyes kifejezésekbe, indultásokba kapaszkodtak és műszörnyűködéssel igyekeztek tudatlanságukat leplezni. Kiszakították a szövegből egyes mondatokat, melyekre ráfogták, hogy citátumokkal való megoklásuk hamis, vagy simpliciter ferditettek. Nem is szólva a fontoskodó naivságokról, melyeken még a gimnazista is elmosolyodnék.

(Folytatjuk.)

Az ujhelyi iparkiallitás.

Hosszu évek után ez idén ismét segéd- és tanoncmunka kiállítást rendezett az ipar-testület. — Sikeres kezdet. — Mit produkálnak az ujhelyi iparágak?

— dec. 31.

Az ujhelyi ipar-testület érdemes munkát végzett a karácsonyi kiállítás rendezésével, amelyen majdnem minden — városunkban üzőtt — iparág a haladást, az újabb iparos nemzedék intellektuális és szakmájabeli előtérreit feltüntető művekkel vagyunk képviselve. Nem hallgatjuk azonban el, hogy többet vártunk. Ez a családunk nem a kiállított munkák minőségére vonatkozik, amelyekről, a mint alább részletesen is foglalkozva velük előadandjuk, csak elismeréssel nyilatkozhatunk, hanem miután tudunkkal Ujhelyben csaknem hatszáz iparcs üzi a mesterségét, keveseljük azt, hogy a műhelyek alig egy tizedrészben szerepelnek a kiállításon. Hiszen talán mondanunk is felesleges, hogy az öntudatos iparosnak aligha tüzelheti valami inkább az ambició-ját, mint annak a bebizonyítása, hogy derekasan érti a mesterségét és hogy tudását képes átplántálni a polgári kereső társadalom reménységére, a jövő iparos nemzedékre is. Bizony mondjuk, ez a verseny egyike a legfontosabbaknak. Valódi olympádja a legnemesebb, fajunk életrealizációját leginkább bizonyító és szemléltető erőpróbnaknak. Mert iparunk felvirág-zása — szónoklat ide, vezéreikk oda — kizárólag attól függ, hogy iparos-ságunk képes és kész-e lépést tartani a kor szigorú követelményeivel szak-tudás és műveltség tekintetében és képes-e tudását erős akarattal, szívós kitartással élethivatásának szolgálá-tába állítani. Ha ezek az előfeltételei meglesznek a magyar ipar gyümölcsözőségének, azokkal áthidalhatók lesznek mindama szakadékok, amelyeket az adott körülmények vájnak a boldogulás utjába.

(Élelmészeti ipar.)

A kiállításon az asztalos, kárpi-tos, kovács és kocsigyártó, műlakatos, kerékgyártó, bodnár, fényező, lábbeli, szijgyártó, szües, órás, nyomdász, bá-dogos szakmák vannak leginkább kép-viselve. A szabó ipar teljesen hiány-zik, amit zokon veszünk annál inkább, mert tudunkkal ez az iparág váro-sunkban újabb időben szépen fellen-dült. Az élelmészeti ipart egyedül a Hermann Géza sütő műhelye kép-viseli, még pedig olyan készítmény-ben, amely városunkban már nagyon is elkelne. Igen tetszetős formájú apró süteményeket állít ki a törekvő mű-hely, amelyeket Baka Ferenc segéd készítet, aki még egy diszjüteményt is állított ki. Utóbbi már inkább a cukrász iparba vágó munka ugyan, de ugy a ráfordított fáradság, mint a gondos kivitel dícséretre méltók. Hiba, hogy se a cukrászok, se a mé-zeskalácsosok nem állítottak ki sem-mit sem. A hentesek is távolmarad-ásukkal tündökölnék. Pedig ezek a szakmák is számot tarthatnak a kö-zönség abbéli érdeklődésére, hogy az iparágokban foglalatokodó tanoncok és segédek tudnak-e valamit.

(Butorszakma.)

A butor és kárpi-tos szakmában Windt Jakab jónévű mester egyik segédje, Igari Béla állított ki egy igazán szép munkát. Szépen kidolgo-zott kényelmes pamlag, amelynek a háttámláján felül, kétoldalt ügyes formájú szekrénykék, középtűt tükör alkalmazták. Dacára, hogy ugyanegy butordarab több célra szolgál, de egyik alkatrésze sem alkalmatlankodik a másiknak. Ugyanannak a mes-ternek egy harmadéves tanulója, Friedmann Jenő gyönyörű baba gar-nitúrát állít ki, formás, párnázott szé-kekkel, pamlaggal. Ugyanabból a mű-helyből Bihari Béla, Friedmann Jenő tanulók izléses kivitelű török moti-vumokkal himzett diszpárnákat mu-tatnak be.

Pakár Bertalan asztalosmester másodéves tanulója, Fazekas János ügyes gyerekek látszik a munkája után. Olyan helyre apró butort mut-at be csinos kidolgozásban, hibátlan festésben egyszerű, de a célnak meg-felelő formában, amelyek azt bizo-nyítják, hogy helyén vannak a ke-zében a cirkalom, a gyalu és a ka-lapács.

A butorszakmában meg kell dí-csérnünk Csuta Károly és Palásti István segédekét, akik forma és ki-vitel tekintetében igazán semmi ki-vánni valót nem hagyó íróasztalt, széket és varróasztalt dolgoztak ki tölgyfából. Gondos, elismeréseméltó munka.

(Ruházati ipar.)

A ruházati iparban csak a láb-beli és szües szakmák vannak kép-viselve. Meglepi a szemlélőt a sok szép cipő, a sevreaux, Oskaria-Box, a diszesen kidolgozott felső részű változatokkal. Ruzsinszki István műhe-lyéből Ruzsinszki József, Szabó Béla, Nagy Lajos produkáltak pompás ké-szítményeket. A Ruzsinszki József munkája mellett ott látható a szak-rajz is, amely után a cipő készült. A millimeter pontossággal kimért rész-letek egybevágása adja aztán a sza-básnak megfelelő kivitel. Balkó Mi-hály műhelyéből negyedéves tanonc, Szevilla Béla műhelyéből Gál Ferenc segéd (felsőrész készítője Simkó An-drás) gyönyörű és kifogástalan hasz-nálhatóságú lábbeliket (női, férfi) mu-tatnak be. Draveczky Pál műhelyé-ből Kiják István segéd igazi mester-munkával rukkolt ki, amaz angol-módra varrott Oskaria-Box férfi cipő-vel, aminőt fővárosi kirakatokban se mindenütt mutogatnak.

A csizmadiák közül ötven állított ki. Tekintve, hogy ezt az ipar-

ágot Ujhely összes iparosságának több mint negyedrésze üzi, igazán sajná-nálatra méltó az a nagy hanyagság, amit a kiállítással szemben a csiz-madiák tanusítottak. Amit azonban láttunk abból az öt műhelyből, az arról tanuskodik, hogy a csizmadiák maholnap versenyre kelnek a cipé-szekkel. Forma, kivitel egyaránt hir-detik a haladást, a tökéletesedést. — Szivák József műhelyéből Danko Sándor, Kukoly Páltól Bicsák János, Gócs Ignáctól Csernyák András, Lá-bik Józseftől Boka András, özv. Cso-mós Andrásnéól Bakos Géza állitot-tak ki szorgalomról, ipari képzett-ségről tanuskodó csizmákat.

A szüesipart egyedül a Zsihovics Bertalan műhelye képviseli két tárgy-gyal. Az egyik a bodrogközi, sőt leg-sajátosabban cigigándi népviselet ti-pikus, ősrégi mintázatu női ködmöne, Löffler József segéd munkája, a má-sik, értékes aszragán sipka, Dzurov-csák Sándor segéd műve. A széles körben ismert mester, akinek műhe-lyéből ugy a rátartósabb cigigándi menyecskek, mint az uri közönség szivesen vásárol és rendel, kiállító segédeiben a dolgukat alaposan értő és törekvő tagjait mutatta be a jövő szüesmestereinek.

(Nyomdaipar.)

A nyomdaipar — különösen a nyomdákban a lakossághoz mért szá-mát tekintve, — meglehetősen fejlett Ujhelyben, de a kiállításon csak ese-kély mértékben képviseltette magát. Egyedül csak a „Zemplén” nyomdá-ból állított ki Pávay János szedő három színnyomásos reklámszedést, ez a munka azonban magában véve is szépen dokumentálta, hogy a leg-magasabb igényeket kielégítő nyom-tatványokért sem kell a szomszédba mennünk. Pávay munkája izléses, csinos produktum, amely hangos szó-val dícséri ambiciózus mesterét.

(Szi-gyártók, műlakatosok.)

A szi-gyártók közül Orosz Mi-hály mester segédje, Krizse Gusztáv állított ki két uri löszerszámhoz való kantárt, amelyeken a gondos, tiszta, kifogástalan munkát, az izléses kivi-telt a laikus szem is azonnal észre-veheti.

A műlakatos ipar körébe eső produktumokkal négy mester segéd-munkásai szerepelnek. Armágyi Ber-talantól Kotosz János 2 éves tanuló különbéle ajtó zárat, Armágyi Já-nostól Romancsák Kálmán, Kotosz János, Margitai Béla tanulók rész éki-téssel ellátott vaságyat, amelynek a díófa utánzatu festése Hericz Sándor műhelyében készült Nagy Ferenc se-géd által, Csoma Károly műhelyéből Foltin Imre második éves tanulóól eredeti formájú kerítés rácsot látha-tunk. Valamennyi munka gondossá-gról, szorgalomról, hozzáértésről teszen tanuságot.

Főző József műhelyéből egy ere-deti szerkezetű kávédarálót láthatunk, amelyik valószínűleg remekbe készült s mint ilyen inkább a szakember, mint a laikus szemlélő méltatására tarthat számot. Ugyanabból a műhe-lyből Lakatos István és Vásárhelyi Nagy Sándor tanulók igen szépen kidolgo-zott s szinte a műipar terrenumára átkalandozó diszitésekkel ékesített rézből készült függöny rudakat áll-itottak ki. Kassai Bertalan és Faragó Bálint másodéves tanoncok végül két, nagyon sikerült, — juhász botra való — kampó ügyes kidolgozásában mu-tatták be képességüket. Kár volt a kampókat egy esztergályossal uri sé-tabotokra nem szereltetni. Bátran di-vatba hozható volna, amint hogy a foka is szalonképes már.

(Kocsigyártás.)

A kocsigyártó és kovács szak-mában elsősorban az Elek István műhelyét kell felemlitenünk, mint a

Divatos cipő ujdonságok a legdivatosabb formákban és legizlésesebb kivitelben urak, hölgyek és gyermekek részére teljes választékban megérkeztek.

FÖLDES FERENCZ CIPŐÁRUHÁZA
Sátoraljaujhely, Fő-tér.

melyből egy igen derék munka látható a Bakkos Sándor segéd által készített kocsis alvázban, amit magyarul „Stöll” néven neveznek kovácsaink. Az alváz tulajdonképpen a legfontosabb része a kocsinak, amelyen fordul-perdül az egész szerkezet, ami a mozgás könnyűségét és biztonságát szolgálja. Tekintve, hogy az alváz elkészítése az iparos mindenoldali képességét igénybe veszi, a hibátlan munka tulajdonképpen a mestermunka is az említett szakmában. Van aztán a nevezett műhelynek még egy kiállítója: Kiskendi Lajos, alig másfél éves tanonc, aki egy igen helyre patkóval bizonyítja, hogy ügyeskedett mesterétől, a volt huszár ezredkovácstól sokat elsajátítani a kovács mesterség egyik legfontosabb munkájánál.

Kótics László műhelyéből szép rudvasalást mutat be Parajos Lajos, ugyanonnét Bartus János és Balej János tanulók patkót, a Masszírer Károly műhelyéből Igár János tanuló lősvasalást, Hödel Ádám tanuló rudvasalást, Ignán Gyula és Gálya Béla tanulók kifogástalan kivitelű patkókat állítottak ki.

Kovács Sámuel kocsifestő és kárpitos műhelyéből Zucsek Béla második éves tanuló, nemkülönben a Fedák Pál hásonszakmájú műhelyéből Schwartz János egy-egy szépen festett kereket mutattak be.

A kerekgyártók közül Balogh József és Fedák mesterek tanulói állítottak ki és pedig az előbbtől Pataki Imre saroglyát, utóbbtól egy kocsikereket. A fa szakmában Nagy György kádár mester tanulója Kurinko Bertalan szerepel még egy csobolyóval.

(Bádogosok, óráskok, olmfestők.)

A bádogos mesterek közül Baumann Simon tanulói Klein Hermann és Kosztura István két kis tüzoltó szivattyúval bizonyítják ügyességüket és ambícióikat is. A két csepp készséget Huszár Pál festette ki.

Zöldi Jolán órásműhelyében egy látszik ügyes tanuló sürgőldőnek. Langer Izidor órája, amely éjjeli lámpa is, nemkülönben a Klein Ernő két éves segéd összeállítás (szivartárca lapjára szerelt régi szerkezetű óra) ötletes gondos kivitelű munkák, nemkülönben a Fridmann Samu óraszám-lapja és mutatója is.

Laskai István m. v. vasuti szerzemény eredeti találmányu, a Wortington szivattyú szabályozására alkalmas készüléket állított ki. Ez már szakemberek elbírálására alkalmas eredetiség, amely mellett hogy dícséri a készítője inventióját és szorgalmát hors concurs áll a tanonc és segéd munkák között.

A Hericz Sándor műhelyéből Nagy Ferenc csinos, izléses cégtáblát kell még megemlítenünk, amelyek elűnek a ríktó sablontól s épen azért tetszősek és utánzásra méltók.

Ezzel zárul a munkakiállítás. A sok szép és gondos kivitelű rajzról nem számolhatunk be — helyszüke miatt — részletesen, de megemlítjük Rácz István I. éves építő iskolai tanuló komoly készülségre valló építészeti szakrajzait.

Kívánatos, hogy a kiállítás évenként megismételtesék. Valószínű, hogy a háborus veszedelem-szülte nyomott hangulat és gazdasági feszültség is hozzájárultak ahhoz, hogy az iparosság tetemes része ezidén távol maradt a nemes versenyről. Minden körülmények között dícséretes volt a kezdeményezés, amely megtörte a jeget, s mi azt hisszük a folytatás teljes sikert ígér.

Vajha a magyar iparosságot néhány igen-igen nagy hibájától sikerülne mielőbb mentesíteni. A kintás fogyatkozásától, a féluton való megállástól, a fél sikerrel való beéréstől, a nehézségek előtt való férfiatlan csüggedéstől. Mert tudás, ügyesség, inventio nem hiányoznak. De az előbbi hibák akkorák, hogy azok mellett a ragyogó tulajdonságok semmit sem ér-

nek. Az ipar szorgalom és kintartás nélkül vagy a tengődéshez, vagy a proletariatusághoz vezet. És ne feledjék az iparosok, hogy ha maguk nem segítenek magukon, semmi hatalom nem segíhet rajtuk.

A nagy Széchenyi jósléke előtt derengett már a valóság amikor is „az előítéleti bilinesek mindinkább megtagítása által kétszeres, nem, de százszoros iparra fogna ebredhetnek a hon, ami nélkül nem emelkedhetik a köz erő”... stb. Az ő lelke vezesse a magyar iparosságot a boldogulás felé.

X. — Y.

A forumról.

A polgármester indítványai. Farkas Andor polgármester ma délutánra közgyűlésre hívta össze a város képviselőtestületét. A meghívó programján csak két pont szerepel: a polgármester két indítványa.

Ezek közül az első a kereskedelmi iskola építkezési ügyére, illetve a törvényhatóságnak e tárgyban hozott határozatára vonatkozik. A vármegye ugyanis, mint ismeretes, bővebb megfontolás és a pénzügyi, valamint az elhelyezési tervek részletes kidolgozása végett visszaküldte a városnak azt a határozatát, melylyel a kereskedelmi iskolának az Andrassy-utcai fronton való felépítését mondta ki. Annak idején részletes tudósítást közöltünk a vármegye ebbeli intézkedéséről, s vezércikkben is méltattuk azt, most tehát felesleges bővebben ismertetnünk. A polgármester a mai közgyűlésnek azt javasolja, hogy *memorandummal* forduljon a város a vármegyéhez; és részletesen ismertette az államkölcson dolgában történt lépéseket, ugyszintén mindazon okokat, melyek a várost a szoban forgó határozata meghozatalára rábirták, ismételtlen kérje határozatának törvényhatósági jóváhagyását, továbbá kérje azt is, hogy a vármegye e végből mielőbb rendkívüli közgyűlést tartson.

A másik kérdés Bogyay Béla közigazgatási tanácsos fegyelmi ügye, melyben, mint olvasóink tudják, a fegyelmi választmány a tanácsos viselkedését határozta el. Farkas Andor polgármester a mai közgyűlésen bejelenti, hogy ezt a határozatot a maga részéről megfogja felebbezni, ettől függetlenül pedig indítványozza, hogy Bogyay ellen indítson a város a községi törvény 69. §-a alapján eljárást, amely szakasz a betegség folytán munkaképtelenné vált tisztviselőknél kényszernyugdíjazásáról intézkedik.

Előreláthatólag mindkét ügyet alapos megvitatás alá veszi a közgyűlés, melynek lefolyásáról következő számunkban írunk majd részletesen.

Móré Géza kitüntetésé. Vármegyeszerte őszinte örömet fog kelteni ez a hír, melyről itt számot adunk. Meczer Gyula főispán Móré Géza vármegyei közigazgatási iktató *irodaigazgatóvá* nevezte ki. A közpályán becsülettel eltöltött 35 esztendői értékes működésnek méltó jutalma ez a kitüntetés, mely amellel egy igazán közkedvelt, népszerű és kiválóan rokonszenves egyéniséget ért. Móré Géza nem lesz nagyobb vagy értékesebb ember az ő magasabb rangfokozatában, mint eddig volt; mert hiszen nem a hivatalnoki ranglépcső fokozatai teszik értékessé a hivatalnokot, hanem megfordítva, az igazi egyéniség ad komoly értéket annak az állásnak, amelyet betölt s Móré Géza eddig is egyik legderékabb munkása volt a maga hatáskörében a vármegyének. Új, nagyobb munkakörében örömmel üdvözlük őt nemcsak a hozzátartozók és hivataltársai, hanem a vármegye egész közönsége és mindazok, akik a polgári érdemet és a jól végzett munkát meleg méltánnyal tudják értékelni.

Negyvennegyedik

évébe lép holnap a „Zemplén”, Boruth Elemérnek, a vidéki hírlapírás egyik úttörőjének alkotása. Egy emberöltőn át óriási haladás, változásokon ment át a hírlapírás technikája s a „Zemplén” mindég kötelességének tartotta, hogy az elsők között adjon helyet minden korszerű újításnak; lényegében azonban a

„ZEMPLEN”

ma is az, ami megalapításának első pillanatától kezdve volt és aminek a közönség bizalma, hogy úgy mondjuk, immár akkreditálta: Zemplénavármegye közéletének objektív, lelkiismeretes, igaz krónikása. Befogadva minden újat, ami igazán komoly érték, de visszautasítva a modern hírlapírás sok visszaszűrését, — első sorban az üres szenzációhajhászást és a tulságos szubjektivitással egybefüggő éles támadó stílust, — ebben láttuk mindenkor a magunk hivatását, a magunk létalapját s hogy ezt az alapot megtartanunk sikerült is, azt dokumentálja közönségünknek immár ötödik évtizedes s általunk eléggé meg nem hálálható ragaszkodása.

Az objektív krónikásnak bár szürke, de komoly munkája mellett természetesen meleg szívvvel és kiapadhatatlan lelkesedéssel küzdött a

„ZEMPLEN”

a maga politikai ideáljaiért is. E tekintetben rendíthetetlen hit a politikai hatvanhét igazában, őszinte és izzó nemzeti érzés és elszánt készség arra, hogy Magyarországot kulturális és közgazdasági tekintetben erőssé, diadalmassá kell nevelnünk: ez a

„ZEMPLEN”

hitvallása s ez hatja át minden sorát ennek az újságnak. Természetes, hogy a nagy politika mellett a legnagyobb érdeklődéssel kíséri és a legnagyobb készséggel szolgálja mindama mozgalmakat is, melyek e vármegye s e város közjavát vannak hivatva előmozdítani. A harc vonal első sorába állít bennünket minden ilyen törekvés, ép úgy mint e vármegye bármelyik társadalmi osztályának helyzetét megjavítani célzó igazságos mozgalom. Zsurnalisztikailag is fokozottan, sokszoros erővel kívánja nyújtani a

„ZEMPLEN”

mindazt, amit a nyilvánosság a gondosan szerkesztett, lelkiismeretes vidéki újsággal szemben joggal követelhet meg. Közléseink megbízhatóak s mindig objektíven szá-

molnak be az eseményekről és éber szemekkel figyelünk arra, hogy hasábjainkra semmi olyan ne tévedjen, amit a tisztességes újságírásnak távol kell magától tartania. Ez volt a programunk a múltban s ez marad a jövőben is.

Az új év alkalmából felkérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, nemkülönben azokat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, hogy lapunk mai számához csatolt utalványon az előfizetést megújítani, illetőleg hátrálékukat beküldeni sziveskedjenek, nehogy lapunk további küldésében akadályozva legyünk.

A kiadóhivatal.

HIREK.

A zempléni ügyvédjelöltek mozgalma.

— dec. 31.

A megélhetésnek egyre növekvő nehézsége, az élet egyre fokozódó terhei sorompóba állítanak minden társadalmi osztályt, minden foglalkozási ágat a maga érdekeinek fokozottabb kielégítésére, sorsának előbbrevitelére. Cseppet sem lehet csodálkozni azon, hogy végre az ügyvédjelölti kar is megmozdult, melynek viszonyait most az új törvény különösen megnehezítette, anélkül azonban, hogy másrészt anyagi helyzetükön javított volna.

Ma már úgy áll a dolog, hogy az ügyvédjelölti állapotot, melybe az új törvény szerint csak a jogi doktorátus ad belépő jegyet s amely az ügyvédhivattal állapottal együtt legalább 5—6 évet tesz ki, egyáltalában nem lehet holmi átmeneti állapotnak tekinteni, hanem az valóságos kenyerkereseti pálya, az ügyvédi pályának egy tetemes része, ép úgy, mint a bíróságnál a joggyakornoki és jegyzői létesítmények.

A budapesti ügyvédjelöltek után most az újhelyi és zemplénavármegyei jelöltek is akcióba léptek anyagi helyzetük javítása végett. Szombaton, e hó 28-án este megalakult az ügyvédjelöltek Országos szövetségének Zemplénavármegyei fiókjá, melybe az ügyvédjelöltek majdnem kivétel nélkül, — talán 5% maradt a szervezeten kívül, — nyomban beléptek. A fiók mindjárt a megalakuló ülésen egyhangulag elhatározta s tagjaira nézve erkölcsileg kötelezőnek jelentette ki, hogy olyan irodában, amely a következő pontokat be nem tartja, állást nem vállal.

1. A havi fizetés minimuma 120 korona.

2. Az irodai munkaidő d. e. fél 9-től 12-ig, d. u. 3—5-ig terjed. Ezen kívül eltöltött időért külön díjazás jár.

3. Vasárnap teljes napi munkaszünet tartandó, e napon teljesített munkáért is külön díjazás jár.

4. Idegen ügyvédek ügyvédjelölti princípálisa megbízása nélkül semmiféle helyettesítést nem vállalhat.

Ezenkívül több kisebb jelentőségű pont szabályozza a kiszállási díjakat, a felmondási időt stb. A megállapodásokat a Fiók elnöksége megküldötte a kassai ügyvédi kamarának és az összes zempléni ügyvédeknek.

— Az új évi üdvözlések megváltása. E címen az újhelyi árvaház javára a következő adományok érkeztek be lapunkhoz: Dános Miklós 5 kor., dr. Kovaliczky Elek 5 kor., dr. Kende Miksa 2 kor., Isépy Zoltán 2 kor., Zvolinszky Lajos 2 kor., Vass

József 3 kor., Kovács Károly 6 kor., Zemplén kiadóhivatala 4 kor.

— **Karácsony után.** A legszebb családi ünnepet mindenki igyekezett barátságos, meleg családi körben eltölteni, ahol örömmel és boldogsággal adták át magukat az ünnepi pihenésnek, jókedvnek és az ünnepe bensőséges, emelkedett hangulatának. A karácsony azonban nemcsak a pihenésnek, hanem az ájtatosságnak is az ünnepe. A hívők a karácsony ünnepe alatt tömegesen látogatták a templomokat, különösen népek voltak az éjjeli misék és felhangzottak az ünnepi ájtatos szolozsmák. A város külső képén is meglátszott, hogy karácsony ünnepe van. Sok idegent lehetett látni a város utcáin, akik a karácsonyi ünnepeket Ujhelyben töltötték. Az ünnepi ájtatosságnak eleget téve, következtek a vidám ünnepnap szórakozások. Mint már évek óta, ez idén sem hozta meg a karácsony a természet téli pompáját: a tiszta, fehér havat, mely csillogó, finom köntös módjára borítja be az utakat, a háztetőket, a fákat. Fekete karácsonyt csinált az idén is az időjárás, az ünnepi hangulat a barátságos, meleg szobákba vonult s itt élvezték az ünnepi örömeiket: a nyugalmat, a békét.

— **Izabella kir. hercegasszony a kassai püspöknek.** Dr. Fischer-Colbrie Ágost kassai megyéspüspök Izabella kir. hercegasszonytól a karácsonyi ünnepek alatt gyönyörű mivű, bőrből kötött albumot kapott — az Eucharisztia bécsi napjainak emlékéül — mely a nagy esemény kilencven festői jelenetének művészi fényképfelvételeit foglalja össze. A fenséges asszony rendkívül meleg hangú levél kíséretében küldötte meg a püspöknek a fölötté bécsei emlékalbumot s első lapjára a következő emléksorokat írta: „Az eucharisztikus kongresszus előmunkálati bizottsága elnökének kiváló tevékenységéért szíves emlékül Izabella főhercegnő.”

— **Windischgrätz Lajos herceg itthon.** Megirtuk annak idején, hogy őfelsége Windischgrätz Lajos herceget megbizta, hogy a balkáni háborúban a monarchiát mint katonai atassé képviselje. A herceg a háború egész folyamán alatt a bolgár főhadiszálláson tartózkodott s csak most, a karácsonyi ünnepekre jött haza családjához Sárospatakra. A népszerű herceget megérkezése alkalmával rendkívül meleg óvásokban részesítette Sárospatak közönsége.

— **Ötven év. Kiváló ungvári lap-társunk az Ung című társadalmi hetilap fennállásának ötvenedik évét most töltötte be.** Ebből az alkalomból gazdag jubiláris számmal lepte meg olvasóközönségét, a mely számnak hasábjain irodalmunk legkiválóbbjainak cikkei szerepelnek. Ötven év fáradsztó és lelkes munkája a magyarság szolgálatában kell, hogy mindenkinek őszinte csodálatát és mély tiszteletét váltsa ki. Mi is őszintén üdvözljük lap-társunkat ebből az alkalomból.

— **Az árvaház karácsonya.** Az „Arvaház” ideai karácsonyfájához adományokkal hozzájárultak: Meczner Béláné, Dókus Gyula, Zinner Henrik s neje 10—10 kor., Bernáth Aladárné, Klein Pál 5—5 kor. Azonkívül különböző adományokat küldöttek: Blumenfeld Jenő, Dolozselek Albert, Gyarmathy Béla, dr. Hornyay Béláné, Kun Soma és Szegő Sándor. Fogadják a jószívű adakozók az árvák és azok nevében az árvaház elnöksége szívből jövő hálás köszönetét.

— **A „Kazinczy-kör” estélye.** A Zemplénvármegyei Kazinczy-kör jan. hó 2-án, csütörtökön a. u. 6 órakor estélyt tart zene, felolvasás s szavallattal egybekötve. Estély után thea s vacsora, melyet vendéglős szolgál föl s esetleg tánc is lesz. Tekintve a közelmúltban rendezett hasonló estély jó sikerét, reméljük, hogy ezen estély sem fog kedélyesség tekintetében a multkorin mögött maradni annyival

inkább, hogy a rendezőség tekintetével arra, hogy silveszter estén a közönség megoszlik, jan. 2-ára tette ezen estélyt, hogy azon mindenki megjelenhessen. Belépő díj nincs. — Nem tagok 50 fillért fizetnek. Műsor az estélyen lesz közölve.

— **A sárospataki járásbíróóság.** A sárospataki új járásbíróóságra vonatkozó intézkedés a hivatalos lapban már megjelent s e szerint az új járásbíróóság 1913. évi március hó 1-én kezdi meg működését.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk dombóvári és ivántsfalvi Dombay Arthur zemplénmegyei föld-birtokos, életének 58-ik évében, december hó 30-án elhunyt. Halála gyászszal töltötte el a zemplénvármegyei kiterjedt Dombay és Nyomárkay családot, de hozzátartozóin kívül is széles körökben keltett részvételt. Temetése ma délután ment végbe, mikoris a bodrogszentesi sírkertben helyezték örök nyugalomra.

— **A Szabad Liceumban karácsony** másodnapján Gyarmathy Dezső tartott rendkívül érdekes, sőt aktualitásánál fogva érdekesítő előadást Konstantinápolyról, a Kelet kapujáról. Gyarmathy állandóan Konstantinápolyban tartózkodott, most a háború ideje alatt is s így előadása, a hatalmas város ismertetésén kívül nagyon sok érdekes epizódot is tartalmazott. Az élvezetes előadást, melyet a természeti szépségekben bővelkedő török fővárosról felvett képek bemutatása is tarkított, nagyszámu közönség hallgatta végig s hatalmas tapsviharral jutalmazta az előadót.

— **Karácsonyi ünnepek a Karolineumban.** Kedves és igazán megható ünnepeknek voltak részesei azok, akik f. hó 23-án a Karolineum leánynevelő intézet karácsonyi ünnepein résztvettek. Az elemi iskola növendékei által előadott program a szép számmal egybegyűlt közönség meglepedését méltán kiérdemelte. Diszes karácsonyfa volt ez alkalomból a szegény gyermekek részére az ovoda helyiségében felállítva. A Mária kongregáció tagjai az idén is szorgalmasan gyűjtögettek a jószívű adakozók fillereit: Kotik Testvérek ivén össze-gyűlt 77 korona, Láng K. és Kase-lyák E. ivén 112 K. 14 fill. Bliszmann E. és Smotzer B. ivén 35 K. A dőhánygyári igazgatósága Kotik testvérek utján 50 K. 6 fillért adott. A Polgári Takarékpénztár 30 koronát, Klein Pál külön 10 koronát küldött be. Összesen: 314 K. 20 fillér gyűlt be. A kegyes adakozók fillereiből vásárolt ruhaneműket az ünneppel kapcsolatban osztották ki. 36 szegény fiú és 34 leánygyermek kapott jó meleg ruhát és cipőt. A szegény gyermekeknek ruhát vartak: Blizmann Erzsike, Nagy Anna, Rigó Erzsike, Kun Ilona, Smotzer Boriska, Polturák Margit, Szabó Gizi és Ilma, Balogh Mariska, Hornyák Gizella, Gonda Anna, Mijó Ilona, Bocsaánszky Margit, Rubis Ilona, Kotik Erzsike, Palinszky Margit, Engelbert Margit, Zsihala Mária. A karácsonyfa felállításához hozzájárultak Gyarmathy Béla, a Karolineum polg. isk. növendékei. Ezenkívül Lácay Elekné 3 kiló cukrot, Molnár Leona süteményeket küldtek. Zinner Adolf, Kun Soma, Spett Ida ruhának való anyagot adtak. Az igazgatóság hálás köszönetet mond ezuton is a kegyes adakozóknak!

— **Az elhagyott gyermekek karácsonyfájára** indított gyűjtés pénzübeli eredményét előző két számunkban közöltük, a természetbeni adományok jegyzékét itt adjuk:

Dókus Lászlóné karácsonyfa, Bernáth Aladárné 1 véka alma, mézeskalács és birsalma sajt, Zinner Adolf 9 méter parhet. Waltherr Lászlóné kalácsok, dr. Nyomárkay Ödönne 2 tál sütemény, Nagy Barnáné alma, sütemény, Hrabéczy Kálmán szappan, Molnár Gyuláné boa és muff, Szeszlér Ödönne lányka felső és kalap, Gyarmathy Béláné karácsonyfa apróság, Moskovits Herman 4 méter sző-

vet, Tóth Lajos 1 dob. karácsonyi cukorka, Landesman Miksa képeskönyv, Kék csillag áruház parhet maradék, Fränkel Antal 2 drb parhet, Perlmutter Ferencz 2 delén kendő, Burger Ede 1 doboz játék, Vajda József 2 drb mesés könyv, ifj. Deutsch Mór 2 képeskönyv, Klein Jakab 2 harisnya, Biró Jenő 1 füzér füge, Rude József és társa 3 pár függő, Bokor József 1 doboz porcelán, Kornfeld Vilmos 1 sapka, Behyna testvérek karácsonyfa apróság, Müller Dezső 6 pár harisnya, Klein Kálmán ruhanemű, Szegő Sándor ruhanemű, Engel Sámuel cipő, Bilanovits István csemegék, Lövy Adolf különfélék, Szabó Vincze különfélék, Kun Sománé ruhanemű, Földes Ferencz cipők, Grosz Soma cukorkák, Tátray Dezsóné cukorka, kalács, ruhanemű, Szabó Pál könyvek, Haas Margitl sapka, 1 gallér, játékszer, Ligeti Magda 1 boa, muff, 1 könyv, Zoványi Ilona játékszer, kis kosár, 2 naptár, Jelenek A. könyv, naptár, Neuman Margit 1 sapka, játékszer, cukorka, Mandel Klára egy könyv, játékszer, cukorka, Neufeld Sári cukorka, csillagszóró, Ozv. Dohnálné 6 drb. fiu sapka, 6 pár harisnya, Gnädig Ilonka 2 kötő, 1 ruha 1 fejkötő, 1 baba, Nagy Margit 1 muff 1 baba, Mária baba 1 kosár alma, 2 doboz karácsonyfa disz., Buza Józsefné ruhanemű, Dókus Lászlóné gyermekruhák, fehérnemű, cipő és játékszer, dr. Hornyay Beláné ruhanemű, Juhász Jenőné kalácsok, Zettin Ignáczné cukorkák, Nagy Beláné kalácsok, Boronkay Lászlóné édességek, Hericz Sándorné kalácsok.

— **Egy fiatal pap tragédiája.** Halmi László, a perbenyiki r. k. egyház lelkésze, súlyos idegbaja következtében mult héten megőrült. Az eiboruit lelkü ifju papot a sátorlajuhelyi közkórházba hozták be. Allapota iránt mindenfelé részvét nyilvánul.

— **Nemzetnevelés.** Mint tudósítónk jelenti, a mult hetekben alakult meg Erdőhorvátiban a „Református Ifjusági Egyesület,” amelynek célja az, hogy a tanköteles kort tulhaladott ifjuságot a magyarság szellemét ápoló társaságba gyűjtse a hazafiúi érzületnek, a valláserköles életnek ápolása, a hasznos ismeretek terjesztése, az ifjuságnak illem és tisztességre, mértékletes életmódra való szoktatása, a korezmák és más ehez hasonló helyiségek látogatásától való visszatartása végett. Az egyesület már eddig is szép eredményt mutat fel. Ugy a karácsonyi ünnepek alatt, mint más estéken örömmel jött és jön össze a fiatalok az egyesület helyiségébe, ahelyett, hogy a korezmákat látogatná. Az összejövetel rendszerint énekekkel s rövid imával kezdődik, mely után felolvasások vannak a vallás, a földrajz, történelem, az egészségtan stb. köréből. Az erdőhorvátii példa a legnagyobb mértékben helyes és követésre méltó; kezdeményezőjét Gaál Endre tanitót őszinte elismerés illeti meg.

— **Milyen lesz a januári tél?** Mióta ilyen rendszertelenül való össze-visszaság mutatkozik az időjárásban s különösen az idei különös ősz miatt mindenkit érthető aggodalommal tölt el a következő hónapok bizonytalan időjárása. A gazdát épügy, mint a kereskedőt és mindenkit persze első-sorban az érdekel, hogy milyen lesz a tél? Sokáig tart-e, s valóban olyan zord lesz-e, aminőnek az eddigi rendelkezéséből következtetik? Meteor, a legkiválóbb magyar időjósok egyike már kinyilvánította véleményét, amely szerint a tél hosszu lesz és valószínűleg a rendesnél jóval hidegebb. Ez bizony szomorú kilátás és vigasztaló csak az, hogy más időjósok kevésbé kegyetlenül biztatnak bennünket. Így most egy szintén jónevű időjós egész naptárat szerkesztett a tél első komolyabb hónapjáról, a januárról. Az időjós, akinek jóslásai rendszerint beváltak eddig, azt mondja, hogy az idei tél a mérsékeltől hidegebb lesz, de nyomban tartós ha-

vazást jósol január hónapra. Szerinte január első fele enyhe, csapadékos, majd mérsékelt hideg lesz, közben erős szelekkel. A hónap második fele nagy és tartós hideggel kezdődik, mely csak a hónap vége felé fog enyhülni.

SZÍNHÁZ.

** **Az ünnepi hét.** Az ünnepek hete ugyancsak derekas munkát rótt színészeinkre, kik ezalatt a hét alatt vagy 10 darabot játszottak el s valamennyit mégis gördülékeny, ügyes előadásban. Bemutatókra persze nem igen került sor ebben a lázas munkában, hanem a műsor kedveltebb darabjait ismételte meg a társulat, minden alkalommal meglehetősen tisztos számu közönség előtt. Karácsony első napján csak délutáni előadás volt: Az iglói deákok. Ünnepe második napján délután Éva, este pedig Rákosi Viktor poétikus színműve, Az elnemt harangok szerzett kiváló élvezetet a közönségnek. Előadása különösebb kvalitásokkal nem ékeskedett, de viszont megróváásra nem adott egyetlen részletében sem okot. Oláh alakítása egyes helyeken igen megkapó és élvezetes, másutt kevésbbé sikerült volt, de egészben a színészi felfogás intelligenciájával és a szerepre fordított nyilvánvaló ambícióval őszinte elismerésre tarthatott számot. — A másik főszerepben Bakó megfelelő volt, rontani nem rontott, de viszont nem is produkált semmi különöset. Ugyanezt mondhatjuk Saáry Margitról is. Egy kis szerepben nagyon kedves volt Fekete Rózi. Szombaton a Csitrit ismételték meg, vasárnap este pedig Az ártatlan Zsuzsi került színpadra, a főszerepben Beleznay Margittal, Nagy Imrével, Radványival, Gómoryvel, Sarkadyval és Oláhval, akik mind tehetségük legjavával szolgálták a sikert. Tegnap a nagyszerű Farkas ment harmadszor, ezuttal is szép számu közönség előtt.

Heti műsor:

Kedden „Cabaret”. Szerdán d. u. „Limonádé ezredes”, este „Hajduk hadnagya”. Csütörtök „Primerose kisasszony”. Pénteken „TengerészKató” mérs. h. Szombaton „Saphó” színmű.

NYILT TÉR. *)

Igen tisztelt vendégeinek

boldog új évet

kiván

Polgár László,

a „Központi” kávéház tulajdonosa.

Boldog új évet kíván

mélyen tisztelt vendégeinek, barátainak és ösmerőseinek

Büchszer József,

a „Club” kávéház tulajdonosa.

*) Az e rovat alatt közöltékért a beküldő vállal felelősséget. Szerk.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**

Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**

Laptulajdonos: **Éhlert Gyula.**

A VILÁG-LEGJOBB

Az angol király
szállítója.

Különlegesség:
„Kingdom-Blend“
Five o'clock-Tea S. M.
Öfelsége az angol király
szállítója.

U.K. TEA COMPANY LONDON EC

A walesi herceg
szállítója.

„U. K.“-TEA
a legkiadósabb és legzama-
tosabb.

Főraktár: **Vilkovszky Kálmán, Grosz Soma, Bilanovits P.**
és **Társaság és Tóth Lajos** kereskedéseikben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására
hozni, hogy a m. kir. technológiai iparmúzeum által rendezett

Czipészipari mestertanfolyamot

Budapestem elvégeztem és a szaktanfolyam tárgyaiból, nevezetesen az anatomia, szerkmérten, számtan-kalkuláció, könyvvitel, jogismeret, czipészipari technológia és szakrajzból levizsgáztam, melyről a technológia által kiállított bizonyítványom tanusodik és így abban a helyzetben vagyok, hogy a czipészipar mai kor igényeinek teljesen megfelelő lábbeliket készítek. Különösen beteg lábakra, úgymint: rövid láb, donga láb, roskadt láb (ludtálp) és mindenféle abnormális lábakra kényelmes lábbeliket készítek. Sportczipők, vízhatlan vadászczipők és csizmákat a legkényesebb igényeknek megfelelőleg készítem.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem és maradok szolgálatra kész tisztelettel

Fedorcsák János
okl. czipésmester.
NAGYMIHÁLY.

Újévi ajándéknak

legalkalmasabb illatszerek (parfümök) eredeti üvegekben és üveg tokokban

1 koronától 18 koronáig,
kimérve grammonként
6 fillértől 10 fillérig.

A legdivatosabb
centifolia rózsaparfüm

üvegenként 5, 6, 9 és 14 kor-ig,
kimérve grammonként
10-15 fillérig kaphatók a

Szt.-Antal gyógyszertárban
Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér.

Szőlőoltványok,

szőlővesszők!

Magyarországon egyik legmegbízhatóbb szőlőtelep a **Molnár József szőlőtelepe Értarcán (Bihar m.)** hol mindenféle borfajok a legkorábban érő csemegétől a legkésőbbben érőkig: **Ecquisit lugas** és más **különlegességek**, valamint **gyökerezített európai szőlővesszők a legjutányosabb árakban kaphatók.**

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Czím: **Molnár József szőlőtelepe Értarcán, (Bihar megye)**
Sürgönczím ugyanaz.

2 csikó tartását melyik megbízható gazdaság vállalná?

Sürgős értesítést kér
Dr. Besseney Zénó,
Sárospatak

Tölgyfa-lécz

27x27 m. 11000 drb. l. — m. db.-ként 4 fill.
15000 „ 1.25 m. „ 5 fill.

Szőlővessző,

kerítés czélokra stb. alkalmas, azonnali leszállításra ajánltatik. **Bővebbet Alberti Richard fatermelő Budapest, VI., Bajza-u. 34/c.**

Legrégibb, legelőkelőbb márka
Gróf Keglevich István utd.

COGNAC

BUDAFOK.
A legbiztosabb szer
INFLUENZA
és fertőző betegségek ellen.

Szénhiány

daczára leggyorsabban szállít

Salgótarjáni és Porosz darabos-, koczka-, dió- és akna-szenet szobafűtési és üzemi czélokra, teljes kocsirakományokban

NEUMAN JENŐ
Sátoraljaujhely.

Telefon szám 17.

Bérbeadó lakás.

Sátoraljaujhelyben egy 5 szoba és megfelelő melék helyiségekből, kert- és parkból álló uri lakás 1913. évi május hó 1-től bérbeadó. Ugyanott 6 szekér elsőrendű sarju is eladó. — Czím a kiadóhivatalban tudható meg.

Strom Testvérek

hatóságilag engedélyezett
villamossági felszerelések vállalata

Sátoraljaujhely, Kossuth Lajos-utca 26. sz.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy Sátoraljaujhelyben, Kossuth Lajos-utca 26. sz. a. egy villamossági berendezési vállalatot nyitottunk.

Elvállalunk villamvilágítási berendezéseket, villamcsengők, házi telefonok és villamhárítók felszerelését és jó karban tartását, ugy helyben, mint vidéken is.

Urasági inasnak Angol malaczkok

ajánlkozik egy irni, olvasni tudó, 17 éves jól megnőtt fiu.

Czím a kiadóhivatalban.

eladók Besseney Zénónénál (Sárospatakon) választott korukban darabonként 20 korona.

3705. kj. szám.

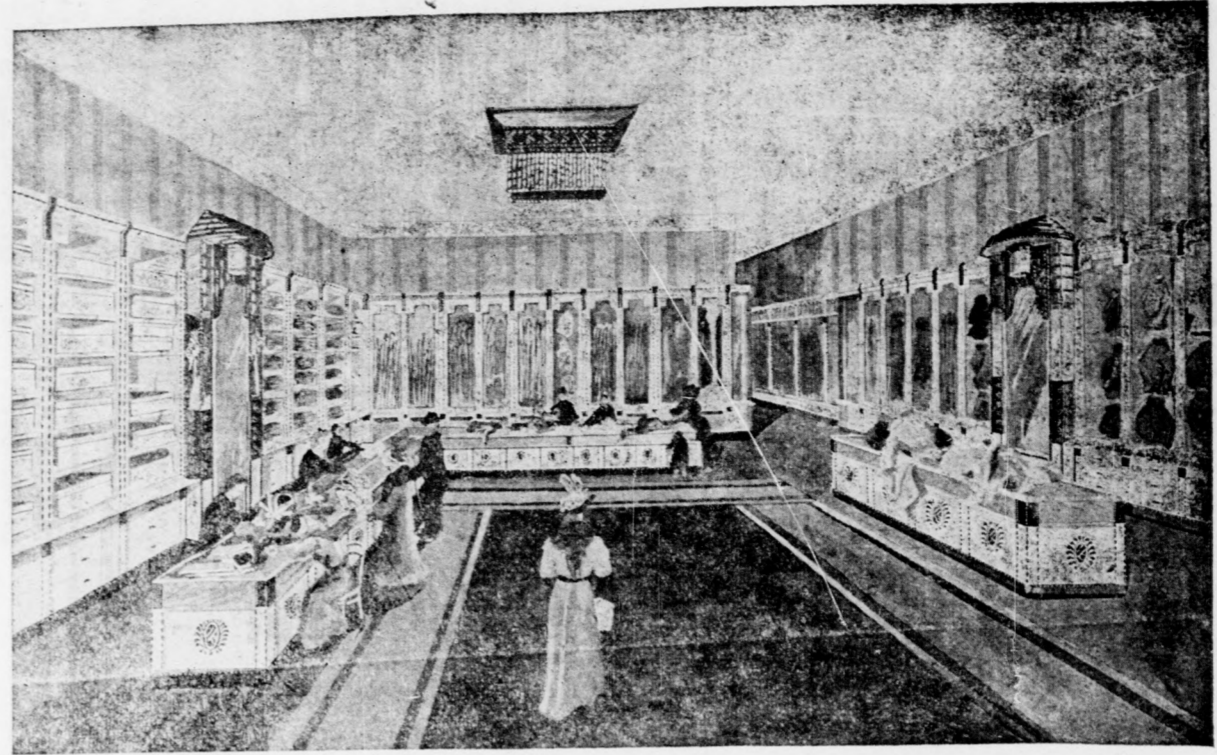
Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy Klein Jenő alsóregmeczi lakos megkeresésére a Blum Bernát alsóregmeczi lakosnál elhelyezett 80 hektoliter ezidei bor, Binét Zsigmond borkereskedő egri lakos késedelmes vevő veszélyére Alsóregmeczen, **1913. évi január hó 2-ik napján (csütörtökön) délután 3 órakor** Blum Bernát lakásán, közbenjöttömmel nyilvános árverésen készpénz fizetés ellenében a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Sátoraljaujhely, 1912. december 31-én.

Dr. Kovaliczky Elek,
kir. közjegyző.

SZEGŐ
 áruházában
 Sátoraljaujhely

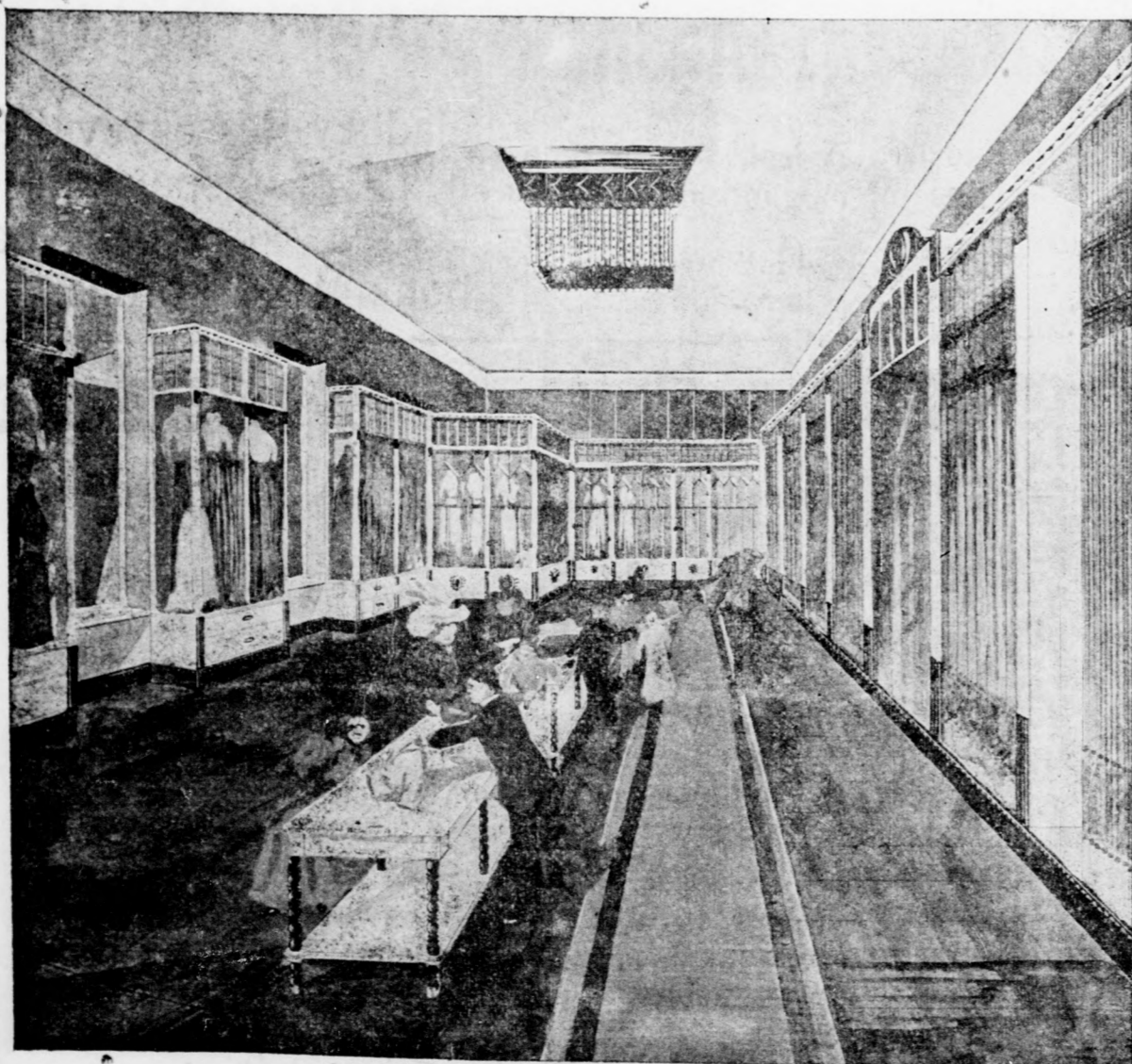

a még visszamaradt

uri- és női divatcikkek,

női felöltők, blousok, aljak, kosztümök,

 sportcikkek, gyermekruhák és szőrmeárak

mélyen áron alul

árusittatnak.

Olcsó szabott árak.